31977L0539

L 220/72 SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA 29.8.1977.

DIREKTIVA VIJEĆA

od 28. lipnja 1977.

o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na svjetla za vožnju unatrag za motorna vozila i njihove prikolice

(77/539/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKE ZAJEDNICE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Skupštine [1],

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora [2],

budući da se tehnički zahtjevi koje motorna vozila moraju ispuniti prema nacionalnom zakonodavstvu između ostalog odnose i na svjetla za vožnju unatrag;

budući da se zahtjevi razlikuju od jedne do druge države članice; budući da je stoga potrebno da sve države članice donesu jednake zahtjeve, bilo pored svojih postojećih pravila ili umjesto njih, posebno kako bi bilo moguće uvesti postupak EEZ homologacije tipa za svaki tip vozila, što je predmet Direktive Vijeća 70/156/EEZ od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica [3] koja se uvodi za svaki tip motornog vozila;

budući da je Vijeće Direktivom 76/756/EEZ [4] donijelo jedinstvene zahtjeve za ugradnju uređaja za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju na motorna vozila i njihove prikolice;

budući da se usklađenim postupkom homologacije sastavnog dijela za svjetla za vožnju unatrag omogućuje svim državama članicama provjera sukladnosti sa zajedničkim zahtjevima država članica u odnosu na proizvodnju i ispitivanja i obavješćivanje ostalih država članica o postupcima i slanje preslike certifikata o homologaciji sastavnog dijela za svaki tip svjetla za vožnju unatrag proizvedenog u skladu s homologiranim tipom; budući da postavljanje oznake o EEZ homologaciji sastavnog dijela na sva svjetla za vožnju unatrag koja su proizvedena sukladno homologiranom tipu uklanja potrebu za provođenjem tehničkih provjera svjetala za vožnju unatrag u ostalim državama članicama;

budući da je poželjno poštovati tehničke zahtjeve koje je usvojila Gospodarska komisija UN-a za Europu u svojem Pravilniku ECE br. 23 („Jedinstvene odredbe o homologaciji svjetala za vožnju unatrag za motorna vozila i njihove prikolice") [5] koji je priložen Sporazumu od 20. ožujka 1958. o prihvaćanju jedinstvenih uvjeta za homologaciju i uzajamno priznavanje homologacije opreme i dijelova motornih vozila;

budući da usklađivanje nacionalnih zakonodavstava koja se odnose na motorna vozila zahtijeva uzajamno priznavanje ispitivanja koja su predmet općih zahtjeva, a koja provodi svaka država članica,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Države članice dodjeljuju EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela za svaki tip svjetla za vožnju unatrag koje ispunjava zahtjeve u odnosu na izvedbu i ispitivanja kako je utvrđeno u prilozima 0., II., III i IV.

2. Država članica koja je dodijelila EEZ homologaciju sastavnog dijela prema potrebi poduzima potrebne mjere za provjeru sukladnosti proizvodnje homologiranog tipa u suradnji s nadležnim tijelima ostalih država članica. Takve provjere ograničene su na nasumično odabrane uzorke.

[1] SL C 118, 16.5.1977., str. 29.
[2] SL C 114, 11.5.1977., str. 3.
[3] SL L 42, 23.2.1970., str. 1.
[4] SL L 262, 27.9.1976., str. 1.
[5] Gospodarska komisija UN-a za Europu, Dokument E/ECE/324/E/ECE/TRANS/505/Rev. 1./Dodatak 22., 20.8.1971.

Članak 2.

Za svaki tip svjetla za vožnju unatrag koje se homologira sukladno članku 1. države članice dodjeljuju proizvođaču ili njegovom ovlaštenom zastupniku oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela koja je sukladna uzorku iz Priloga II.

Države članice poduzimaju potrebne mjere za sprečavanje uporabe oznaka koje bi mogle dovesti do zabune između svjetala za vožnju unatrag homologiranih sukladno članku 1. i ostalih uređaja.

Članak 3.

1. Nijedna država članica ne smije zabraniti stavljanje na tržište svjetala za vožnju unatrag zbog njihovog načina izvedbe ili načina rada ako imaju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela.

2. Međutim, država članica smije zabraniti stavljanje na tržište svjetala za vožnju unatrag koja imaju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela u slučaju trajne nesukladnosti s homologiranim tipom.

Ta država odmah obavješćuje ostale države članice i Komisiju o poduzetim mjerama navodeći razloge svoje odluke.

Članak 4.

Nadležna tijela svake države članice u roku mjesec dana dostavljaju nadležnim tijelima ostalih država članica presliku certifikata o homologaciji tipa sastavnog dijela prema obrascu u Prilogu I. za svaki tip svjetla za vožnju unatrag kojem je dodijeljena homologacija ili za koji odbiju homologaciju.

Članak 5.

1. Ako država članica koja je dodijelila EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela zaključi da postoji niz svjetala za vožnju unatrag koja imaju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela, a nisu u skladu s odobrenim tipom, ona poduzima potrebne mjere za postizanje sukladnosti tih proizvodnih modela s homologiranim tipom. Nadležna tijela te države članice obavješćuju nadležna tijela ostalih država članica o poduzetim mjerama koje u slučaju trajne nesukladnosti mogu povući EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela. Predmetna tijela poduzimaju jednake mjere ako ih nadležna tijela druge države članice obavijeste o takvoj nesukladnosti.

2. U roku mjesec dana nadležna tijela država članica obavješćuju o svim povlačenjima EEZ homologacija tipa sastavnog dijela navodeći razloge svoje odluke.

Članak 6.

Sve odluke donesene u skladu s odredbama donesenim za provedbu ove Direktive o odbijanju ili povlačenju EEZ homologacije svjetala za vožnju unatrag ili zabrani njihovog stavljanja na tržište ili u uporabu moraju sadržavati detaljne razloge na kojima se temelje. O takvim se odlukama obavješćuje zainteresirana strana koju odmah treba obavijestiti o pravnom lijeku koji joj je na raspolaganju prema pravu koje je na snazi u državama članicama i o dozvoljenim rokovima za provođenje pravnih lijekova.

Članak 7.

Nijedna država članica ne smije odbiti dodjeljivanje EEZ homologacije tipu sastavnog dijela ni nacionalne homologacije vozilu zbog razloga koji se odnose na svjetla za vožnju unatrag koja imaju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela i ugrađena su sukladno zahtjevima određenim u Direktivi 76/756/EEZ.

Članak 8.

Nijedna država članica ne smije odbiti ni zabraniti prodaju, registraciju, početak uporabe ni uporabu vozila zbog razloga koji se odnose na svjetla za vožnju unatrag koja imaju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela i ugrađena su sukladno zahtjevima određenim u Direktivi 76/756/EEZ.

Članak 9.

Za potrebe ove Direktive „vozilo” znači svako motorno vozilo namijenjeno uporabi na cesti, s nadogradnjom ili bez nje, na najmanje četiri kotača i najvećom konstrukcijskom brzinom većom od 25 km/h i njegove prikolice, osim tračnih vozila, traktora i strojeva za poljoprivredu te komunalnih vozila.

Članak 10.

Izmjene potrebne radi prilagodbe zahtjeva iz priloga kako bi se uzeo u obzir tehnički napredak donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13. Direktive 70/156/EEZ.

Članak 11.

1. Države članice donose odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom u roku osamnaest mjeseci od dana

objavljivanja ove Direktive i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 12.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourgu 28. lipnja 1977.

Za Vijeće
Predsjednik
W. RODGERS

POPIS PRILOGA

PRILOG 0. ([1]): Definicije, opći zahtjevi, jakost emitirane svjetlosti, postupak ispitivanja, boja emitirane svjetlosti, sukladnost proizvodnje

PRILOG I.: Obrazac certifikata o EEZ homologaciji tipa sastavnog dijela

PRILOG II.: Zahtjevi za EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela i označivanje

PRILOG III. ([1]): Fotometrijska mjerenja

PRILOG IV. ([1]): Boja emitirane svjetlosti, trikromatske koordinate

---

([1]) Tehnički zahtjevi iz ovog Priloga istovjetni su zahtjevima Pravilnika ECE br. 23 Gospodarske komisije UN-a za Europu. Prije svega je jednaka raspodjela na pojedinačne točke. Stoga je broj točke iz Pravilnika ECE br. 23, koji nema dvojnika u ovoj Direktivi, radi prepoznavanja naveden u zagradama.

PRILOG 0.

DEFINICIJE, OPĆI ZAHTJEVI, JAKOST EMITIRANE SVJETLOSTI, POSTUPAK ISPITIVANJA, BOJA EMITIRANE SVJETLOSTI, SUKLADNOST PROIZVODNJE

1. DEFINICIJE

1.1. „*Svjetlo za vožnju unatrag*” znači svjetlo koje se primjenjuje za osvjetljivanje ceste sa stražnje strane vozila i za upozoravanje ostalih korisnika ceste da vozilo vozi unatrag ili se sprema voziti unatrag.

1.2. „*Referentna os*” znači karakteristična os svjetlosnog signala koju određuje proizvođač kao referentni smjer (H = 0°, V = 0°) za fotometrijska mjerenja i ugradnju svjetla na vozilo.

1.3. „*Referentno središte*” znači sjecište referentne osi i vanjske površine osvjetljivanja. Određuje ga proizvođač svjetla.

1.4. „*Tip svjetla za vožnju unatrag*” znači svjetla za vožnju unatrag koja se ne razlikuju u sljedećim bitnim značajkama:

1.4.1. trgovački naziv ili oznaka;

1.4.2. značajke optičkog sustava;

1.4.3 uključenje sastavnih dijelova koji su tijekom djelovanja sposobni mijenjati optičke učinke pomoću refleksije, refrakcije ili apsorpcije;

1.4.4. tip žarulje sa žarnom niti.

2.

3.

4.

5. OPĆI ZAHTJEVI

5.1. Svaki uzorak naveden u točki 1.2.3. Priloga II. sukladan je zahtjevima navedenim u donjim odjeljcima.

5.2. Svjetla za vožnju unatrag konstruirana su i izvedena tako da rade zadovoljavajuće i da nastavljaju tako raditi pri uobičajenoj uporabi te da zadrže značajke propisane ovom Direktivom usprkos vibracijama do kojih dolazi tijekom te uporabe.

6. JAKOST EMITIRANE SVJETLOSTI

6.1. Jakost svjetlosti oba uzorka koja su navedena u točki 1.2.3. Priloga II. ne smije biti manja od dolje navedenih najmanjih vrijednosti ni veća od najvećih i treba je mjeriti u odnosu na referentnu os u prikazanim smjerovima (izraženo u stupnjevima kuta u odnosu na referentnu os).

6.2. Jakost svjetlosti uzduž referentne osi ne smije biti manja od 80 cd.

6.3. Jakost svjetlosti emitirane u svim smjerovima u kojima se svjetlost može opaziti ne smije prekoračiti:

— 300 cd u smjerovima u vodoravnoj ravnini ili iznad nje,

— 600 cd u smjerovima ispod vodoravne ravnine.

6.4. U svakom drugom pravcu mjerenja prikazanom u Prilogu III., jakost svjetla ne smije biti manja od najmanje vrijednosti određene u tom Prilogu.

7. POSTUPAK ISPITIVANJA

Sva se mjerenja provode neobojenim etalonskim žaruljama tipa koji je propisan za svjetla za vožnju unatrag i namještenim tako da imaju svjetlosni tok propisan za taj tip žarulja.

8. BOJA EMITIRANE SVJETLOSTI

Boja emitirane svjetlosti treba biti bijela. U slučaju dvojbe, boja se može provjeriti prema definiciji boje bijelog svjetla iz Priloga IV.

9. SUKLADNOST PROIZVODNJE

Svako svjetlo za vožnju unatrag koje ima oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela odgovara homologiranom tipu i ispunjava fotometrijske zahtjeve navedene u točkama 6. i 8. Međutim, u slučaju da je svjetlo za vožnju unatrag određeno slučajnim odabirom iz serijske proizvodnje, zahtjevi za najmanju jakost emitirane svjetlosti (izmjerene etalonskom žaruljom kako je navedeno u točki 7.) ograničavaju se u svakom odgovarajućemu smjeru na 80 % najmanje vrijednosti propisane u točki 6.

10.

11.

PRILOG I.

OBRAZAC CERTIFIKATA O EEZ HOMOLOGACIJI TIPA SASTAVNOG DIJELA

(Najveći format: A4 (210 × 297 mm))

Naziv tijela za homologaciju

Izvješće o dodjeljivanju, odbijanju ili povlačenju EEZ homologacije tipa sastavnog dijela za određeni tip svjetla za vožnju unatrag

Br. EEZ homologacije sastavnog dijela .....

1. Tip svjetla za vožnju unatrag .....
2. Tip žarulje (tipovi žarulja) sa žarnom niti .....
3. Trgovački naziv ili marka svjetla za vožnju unatrag .....
4. Naziv i adresa proizvođača .....
5. Prema potrebi, naziv i adresa ovlaštenog predstavnika proizvođača .....

   .....
6. Uređaj je stavljen u postupak EEZ homologacije tipa sastavnog dijela dana .....
7. Tehnička služba koja provodi ispitivanja u postupku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela .....

   .....
8. Datum izvješća koje je izdala ta služba .....
9. Broj izvješća koje je izdala ta služba .....
10. Datum dodjeljivanja/odbijanja/povlačenja EEZ homologacije tipa sastavnog dijela ([1]) .....
11. Jedinstvena EEZ homologacija tipa sastavnog dijela dodijeljena sukladno točki 3.3. Priloga II. za uređaj za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju koji uključuje više svjetala, a posebno: .....
12. Datum dodjeljivanja/odbijanja/povlačenja jedinstvene EEZ homologacije tipa sastavnog dijela ([1]): .....
13. Mjesto .....
14. Datum .....
15. Potpis .....
16. Priložen crtež br .....prikazuje geometrijski položaj u kojem je svjetlo za vožnju unatrag potrebno ugraditi na vozilo te referentnu os i referentno središte svjetla za vožnju unatrag.
17. Napomene .....

    .....

([1]) Prekrižiti nepotrebno.

PRILOG II.

ZAHTJEV ZA EEZ HOMOLOGACIJU TIPA SASTAVNOG DIJELA I OZNAČIVANJE

1. ZAHTJEV ZA EEZ HOMOLOGACIJU TIPA SASTAVNOG DIJELA

1.1. Zahtjev za EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela podnosi nositelj trgovačkog naziva ili oznake odnosno njegov ovlašteni zastupnik.

1.2. Zahtjevu za svaki tip svjetla za vožnju unatrag prilažu se:

1.2.1. kratak tehnički opis koji navodi, posebno, vrstu (vrste) preporučene žarulje (preporučenih žarulja) sa žarnom niti koja (koje) mora (moraju) biti sukladna (sukladne) specifikaciji Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC, International Electrotechnical Commission);

1.2.2. nacrti (u tri primjerka) dovoljne razine detaljnosti koja omogućuje raspoznavanje tipa i prikazuje geometrijski položaj u koji je svjetlo za vožnju unatrag potrebno namjestiti na vozilo, os promatranja koja je tijekom ispitivanja referentna (vodoravni kut H = 0°, okomiti kut V = 0°) i točku koja je u predmetnim ispitivanjima referentno središte;

1.2.3. dva uzorka.

2. OZNAČIVANJE

2.1. Uzorci tipa svjetla za vožnju unatrag dostavljeni na EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela imaju sljedeće oznake:

2.1.1. trgovački naziv ili marku podnositelja zahtjeva, koja mora biti jasno čitljiva i neizbrisiva;

2.1.2. jasno čitljivu i neizbrisivu oznaku koja navodi tip (tipove) preporučene žarulje (preporučenih žarulja) sa žarnom niti;

2.1.3. ako je potrebno, oznaku „TOP” postavljenu vodoravno na vrhu leće da se spriječi bilo kakva pogreška pri ugradbi na vozilo svjetla za vožnju unatrag;

2.1.4. dovoljno prostora za postavljanje oznake EEZ homologacije tipa sastavnog dijela, uključujući dodatne simbole iz točke 4.; taj prostor prikazan je na crtežima u točki 1.2.2.

3. EEZ HOMOLOGACIJA TIPA SASTAVNOG DIJELA

3.1. Ako dva uzorka dostavljena sukladno točki 1. ispunjavaju zahtjeve iz Priloga 0., II., III. i IV. dodjeljuje se EEZ homologacija tipa sastavnog dijela i broj homologacije tipa sastavnog dijela.

3.2. Taj se broj ne smije dodijeliti nijednom drugom tipu svjetla za vožnju unatrag.

3.3. Ako je EEZ homologacija tipa sastavnog dijela zatražena za tip uređaja za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju koji obuhvaća svjetlo za vožnju unatrag i ostala svjetla, jedinstvena oznaka EEZ homologacije tipa sastavnog dijela može se dodijeliti pod uvjetom da svjetlo za vožnju unatrag ispunjava zahtjeve ove Direktive i da je svako od ostalih svjetala koja čine dio uređaja za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju za koji je podnijet zahtjev za EEZ homologaciju tipa sastavnog dijela sukladno zahtjevima posebne direktive koja se na njega primjenjuje.

4. OZNAKE

4.1. Svjetlo za vožnju unatrag koje je sukladno tipu homologiranom prema ovoj Direktivi ima oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela.

4.2. Ova se oznaka sastoji od pravokutnika oko malog slova „e” iza kojeg se nalazi razlikovno slovo (slova) ili broj države članice koja je dodijelila homologaciju tipa:

1 za Njemačku,
2 za Francusku,
3 za Italiju,
4 za Nizozemsku,
6 za Belgiju,
11 za Ujedinjenu Kraljevinu,
13 za Luksemburg,
18 za Dansku,
IRL za Irsku.

Oznaka sadržava i broj EEZ homologacije tipa sastavnog dijela koji odgovara broju certifikata o EEZ homologaciji tipa sastavnog dijela izdanog za predmetni tip svjetla za vožnju unatrag.

4.3. Uz oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela postavlja se i dodatni simbol „AR”.

4.4. Broj EEZ homologacije tipa sastavnog dijela postavlja se u blizini pravokutnika oko slova „e”.

4.5. Oznaka EEZ homologacije tipa sastavnog dijela i dodatni simbol postavljaju se na osvjetljavajuću površinu ili na jednu od leća tako da je neizbrisiva i jasno čitljiva i nakon ugradbe svjetla za vožnju unatrag na vozilo.

4.6. Uzorak oznake EEZ homologacije tipa sastavnog dijela i dodatni simbol koji se sastoji od kombinacije slova A i R nalaze se u Dodatku.

4.7. Ako je za tip uređaja za osvjetljivanje i svjetlosnu signalizaciju koji uključuje svjetlo za vožnju unatrag i ostala svjetla dodijeljen broj jedinstvene EEZ homologacije tipa sastavnog dijela sukladno točki 3.3., može se postaviti jedna oznaka EEZ homologacije tipa sastavnog dijela koja se sastoji od:

— pravokutnika oko slova „e” iza kojeg se nalazi razlikovno slovo (slova) ili broj države članice koja je dodijelila homologaciju tipa sastavnog dijela,

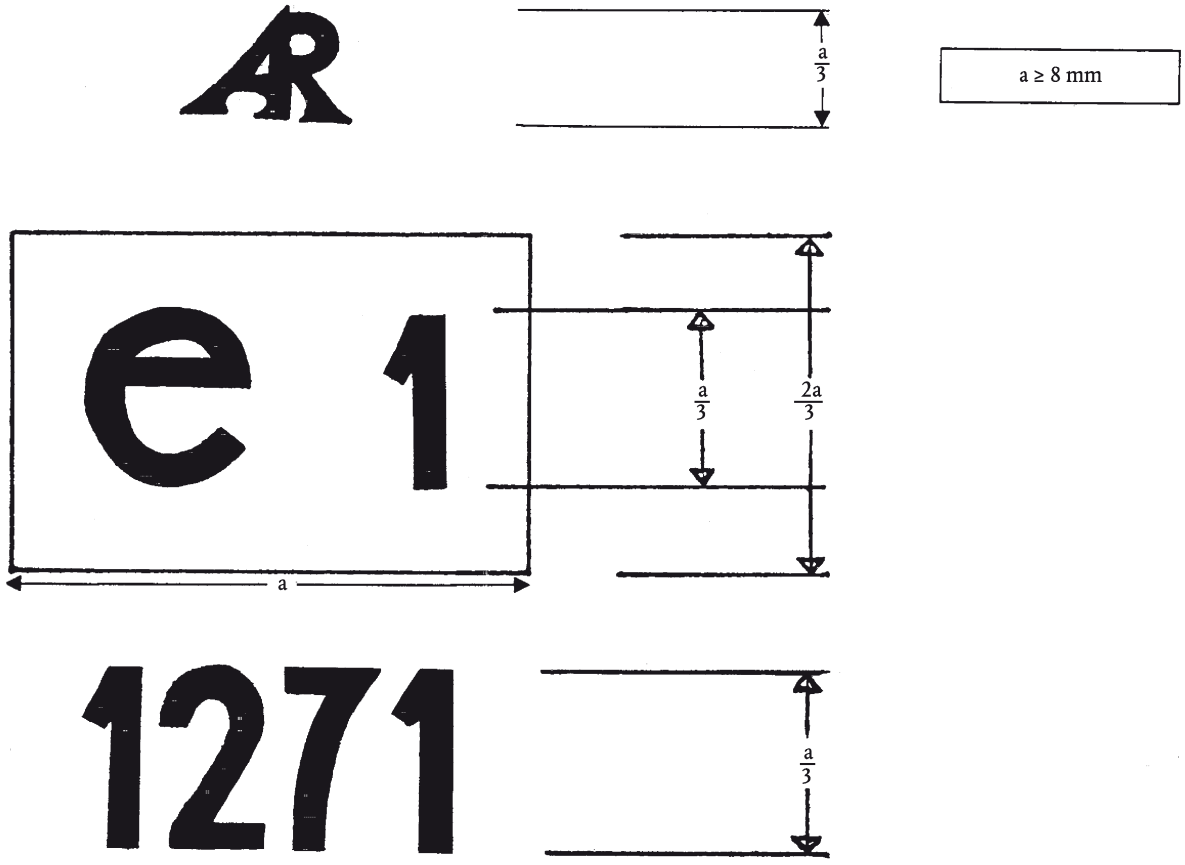
— broja EEZ homologacije tipa sastavnog dijela,

— dodatnih simbola određenih u direktivama na temelju kojih je dodijeljena EEZ homologacija tipa sastavnog dijela.

4.8. Dimenzije pojedinačnih dijelova te oznake ne smiju biti manje od najveće najmanje dimenzije propisane za pojedinačne oznake u direktivama na temelju kojih je dodijeljena EEZ homologacija tipa sastavnog dijela.

Dodatak

Primjer oznake EEZ homologacije tipa sastavnog dijela

Uređaj za osvjetljivanje koji ima gornju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela je svjetlo za vožnju unatrag homologirano u Njemačkoj (e 1) pod brojem 1271.

PRILOG III.

FOTOMETRIJSKA MJERENJA

1. METODE MJERENJA

1.1. Kada se provode fotometrijska mjerenja slučajna refleksija sprečava se odgovarajućim prekrivanjem.

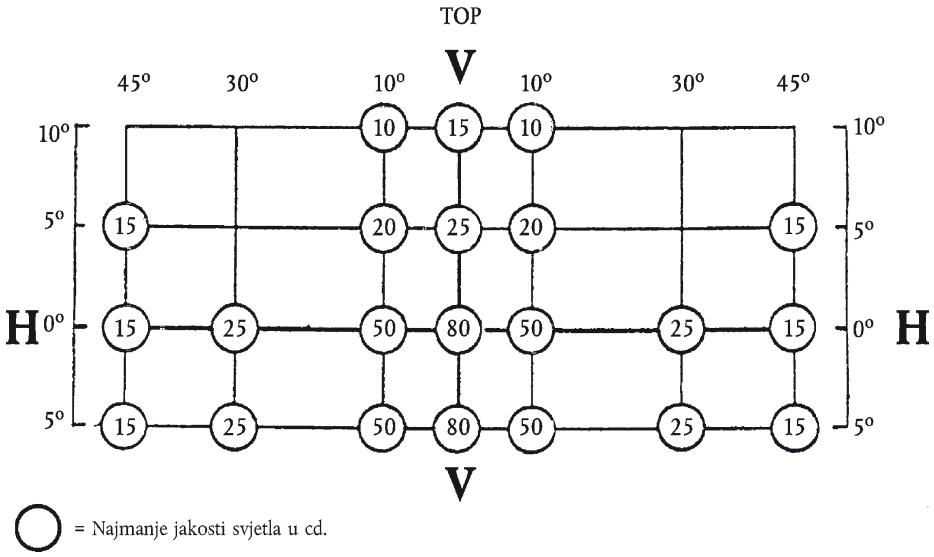
1.2. U slučaju kada su rezultati mjerenja upitni, mjerenja treba provesti tako da su ispunjeni sljedeći zahtjevi:

1.2.1. mjerenje se provodi na takvoj udaljenosti da vrijedi pravilo recipročnog kvadrata udaljenosti;

1.2.2. mjerna je oprema takva da je kut prijamnika gledano iz referentnog središta svjetla između 10' i 1°;

1.2.3. zahtjev za jakost svjetlosti propisan za određeni smjer promatranja ispunjen je ako je zahtijevana jakost postignuta u smjeru koji od smjera promatranja ne odstupa za više od 15'.

2. TOČKE MJERENJA IZRAŽENE U STUPNJEVIMA KUTA S REFERENTNOM OSI I VRIJEDNOSTIMA NAJMANJE JAKOSTI SVJETLA EMITIRANE SVJETLOSTI

2.1. Smjer H = 0° i V = 0° odgovara referentnoj osi (koja je kada je svjetlo ugrađeno na vozilo vodoravna i usporedna uzdužnoj središnjoj ravnini vozila i usmjerena prema zahtijevanom smjeru promatranja). Prolazi kroz referentno središte. Vrijednosti prikazane u tablici prikazuju najmanje jakosti svjetla u cd za razne smjerove mjerenja.

2.2. Ako vizualno ispitivanje pokaže da postoje značajna odstupanja jakosti svjetlosti na različitim mjestima provjerava se da nijedna od svjetlosti izmjerenih između dva gore navedena smjera mjerenja nije manja od 50 % od najniže propisane jakosti svjetlosti za taj smjer mjerenja.

PRILOG IV.

BOJA EMITIRANE SVJETLOSTI

TRIKOROMATSKE KOORDINATE

BIJELA:	granica prema plavom:	$x \geq 0{,}310$
	granica prema žutom:	$x \leq 0{,}500$
	granica prema zelenom:	$y \leq 0{,}150 + 0{,}640\ x$
	granica prema zelenom:	$y \leq 0{,}440$
	granica prema grimiznom:	$y \geq 0{,}050 + 0{,}750\ x$
	granica prema crvenom:	$y \geq 0{,}382$

Za utvrđivanje kolorimetrijskih značajki koristi se izvor svjetlosti temperature boje 2 854 K koji odgovara svjetlosnom tijelu A Međunarodne komisije za osvjetljenje (CIE).